

Justis- og beredskapsdepartementet

Deres referanse

Vår referanse
21/120-5

Vår dato
23.08.2022

Universitets- og høyskolerådets høringsinnspill til NOU 2022:5 Myndighetenes håndtering av koronapandemien del 2

Innledning

Universitets- og høyskolerådet (UHR) takker for anledningen til å gi tilbakemeldinger på regjeringens utredning om myndighetenes håndtering av koronapandemien (rapport 2). Vi vil konsentrere oss om erfaringene i universitets- og høyskolesektoren. Vi viser for øvrig til UHRs tidligere innspill:

<https://innsyn.acosky.no/uhr/wfdocument.ashx?journalpostid=2021000635&dokid=45882&versjon=1&variant=A&>

UHR deler kommisjonenes oppsummering av hovedfunn, men ønsker å supplere med erfaringer og råd knyttet til læringspunkter i kapittel 6 Sengekapasitet og intensivbredskap og kapittel 10 Sosiale konsekvenser for sårbare grupper. Vi ønsker også å kommentere kort kapittel 7 importsmitte, innreiserestriksjoner og innreisekarantene.

Sykehusenes intensivkapasitet

Koronapandemien har synliggjort en betydelig kapasitetsmangel når det gjelder intensivbehandling i sykehus. Det er derfor bra at det opprettes flere studieplasser innen intensivsykepleie, og at midlene til utdanningsstillinger også ble økt. Men for å lykkes med å utdanne intensivsykepleiere er det en forutsetning at praksisundervisningen ved sykehusene styrkes ytterligere, både økonomisk og organisatorisk.

Sosiale konsekvenser for studenter

Smitteverntiltakene rammet barn og unge hardt. Regjeringen valgte raskt å skjerme barn og unge for negative virkninger med å holde barnehager og skoler åpne, spesielt for de yngste aldersgruppene. Etter hvert ble det også prioritert å opprettholde fritidsaktiviteter for barn og unge. Studenter i høyere utdanning ble ikke prioritert på samme måte. Særlig gjelder det studenter ved lærestedene i de største byene. Unntaket var studenter i utøvende utdanninger for eksempel innen musikk, men også laboratorieundervisning og simulering. Kommisjonen skriver at «Gjennom pandemien har verdiskapingen blitt opprettholdt blant annet av ansatte på hjemmekontor. Lærere på alle nivåer har undervist fra kjøkkenbordet, noe som har vært avgjørende for utdanningen til barn, unge og studenter. Offentlig forvaltning, inkludert viktige sider av krisehåndteringen, flyttet også til private hjem.» UHR vil understreke at de ansatte ved norske universiteter og høyskoler gjorde en formidabel jobb med å omstille seg raskt og tilby digital undervisning og vurdering til studentene. Det har vært en stor belastning for de ansatte på institusjonene, spesielt de som jobber med undervisning, men størst var belastningen for studentene.

Studentpopulasjonen er heterogen, men det er ingen tvil om at studenter er i en spesielt sårbar situasjon. Mange har flyttet hjemmefra for første gang, de mangler både et faglig og

Postadresse
Stortorvet 2
NO-0155 Oslo

Telefon +47 409 14 969
postmottak@uhr.no
www.uhr.no
Org.nr. 917 697 825

Saksbehandler
Hege Bolstad Pettersen
hege.bolstad.pettersen@uhr.no
Telefon +47 458 66 662

sosialt fellesskap, og er i en fase av livet der de har større behov for å møte andre mennesker. Mange studenter bor også trangt.

Mange studenter rapporterer at de slet psykisk under pandemien. For de fleste studentene har livssituasjonen bedret seg etter gjenåpningen av samfunnet, men det blir viktig for universitets- og høyskolesektoren å jobbe for å bedre studentenes studentopplevelse rammevilkår og ha et ekstra fokus på de mest sårbare studentene framover. UHR mener også at det bør være et læringspunkt for myndighetene at universiteter og høyskoler ikke bør stenges ned i en tilsvarende situasjon senere.

Innreiserestriksjoner fikk negative konsekvenser for forskningen

Norge er et lite land, og helt avhengig av å delta i det internasjonale forskningssamarbeidet, inkludert å rekruttere utenlandske forskere til stillinger og prosjekter med ulik varighet i Norge. Forskere fra land utenfor EU og EØS som ikke hadde et europeisk koronapass, hadde ikke mulighet til å komme inn i landet. UHR sendte derfor et brev til Justis- og beredskapsdepartementet der disse denne problemstillingen ble trukket fram, samt forslag til løsninger. Henvendelsen kan leses i sin helhet her:

<https://innsyn.acosky.no/uhr/wfdocument.ashx?journalpostid=2021001090&dokid=46730&versjon=1&variant=A&>

Styring og organisering i UH-sektoren

Mange av problemstillingene i forbindelse med koronapandemien var sammensatte og krevde avklaringer og samarbeid på tvers av institusjoner, sektorer og myndighetsnivå. UHR etablerte en ressurside for UH-institusjonene og deltok på alle møtene med Kunnskapsdepartementets ledelse. Det ble også gjennomført ekstraordinære styremøter, rektormøter og digitale møter og Teams-arenaer for erfaringsdeling i UHRs strategiske enheter, som dekker ulike fagområder. Spesielt aktive var UHR-Utdanning, UHR-Lærerutdanning og UHR-Helse og sosial. Det var mest utfordrende å få nødvendige avklaringer som måtte avgjøres av andre sektordepartementer. UHR-Helse og sosial etablerte en knutepunktfunksjon for UH-sektoren, KS, Helsedirektoratet (Hdir) og regionale helseforetak (RHF). Dette ble en viktig møtearena på tvers av sektorer for de helsefaglige utdanningene og tjenestene som var spesielt berørt av pandemien. For mer informasjon om UHRs arbeid, se <https://www.uhr.no/temasider/korona/>

Vennlig hilsen

Sunniva Whittaker
styreleder

Nina Sandberg
generalsekretær

Dette dokumentet er godkjent elektronisk ved UHR

Kopi til
Kunnskapsdepartementet